

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava na vyučování oboru Člověk a jeho svět s cíli v oblasti OSV

Název učební jednotky (téma)	Pánem svého času
Stručná anotace učební jednotky	<p>Učební jednotka nabízí žákům možnost samostatně si naplánovat činnost během vyučovací hodiny a přestávky. Nejprve zkouší, co stihnou během jedné minuty, následně si pomocí tabulky rozvrhnou čas pro další hodinu i přestávku.</p> <p>Samostatně plní tři zadané úkoly (určování časových údajů, práce s textem o čase, sledování rozstříhaného obrázku hodin), zapisují si čas.</p>
Nutné předpoklady (Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).	<ul style="list-style-type: none"> • Žáci umí sčítat a odčítat do sta. • Žáci se orientují v jednotkách času, znají číselný zápis časového údaje.
Časový rozsah učební jednotky	90 minut (+ přestávky)
Věk žáků (ročník)	2. ročník

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
	Ano						
Vyučovací obor(y)	<p>Člověk a jeho svět</p> <p><i>Očekávané výstupy oboru (RVP):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. 						
Dlouhodobé cíle <small>(Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)</small>	<p><i>Klíčové kompetence</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Žák plánuje, organizuje a řídí vlastní učení. Žák vyhledává a třídí informace. Žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů. 						
Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák plánuje svůj čas. 						
Cíle učební jednotky	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> Žák odhaduje a ověřuje, kolik stihne za minutu udělat dřepů, opsat slov, rozesmát spolužáků. 						

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<ul style="list-style-type: none"> • Žák si rozvrhne čas na plnění třech úkolů, svačinu, WC a volnou chvíli. • Žák hodnotí, jak svůj plán naplnil. <p>Člověk a jeho svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák se orientuje v čase. • Žák používá výrazy čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá hodina.
<p>Hodnocení</p> <p>(Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žáci sami hodnotí, jak se jim povedlo si čas rozvrhnout, jestli správně odhadli, kolik času jim jednotlivé činnosti zaberou, a zda jim zbyl čas na volnou chvíli. • Učitel hodnotí jednotlivé vypracované úkoly.
<p>Popis učební jednotky</p>	<p>1. Úvod (10 min)</p> <p>Na úvod děti „vyděláme“ zadáním nepřiměřeného domácího úkolu (vypočítáte dva sloupečky v matematice, napíšete jednu stránku v písance, doplníte cvičení v českém jazyce a přečtete další kapitolu z knížky). Očekávaná reakce – děti se budou bránit, že je toho moc. Uklidníme je, že jsme to nemysleli vážně, ale ptáme se, jestli by tolik úkolů mohly stihnout, jestli by jim při tom zbyl také čas na hraní a jak si plánují čas na plnění domácích úkolů.</p> <p>2. Co stihnu za jednu minutu (10 min)</p> <p>„Někdy se to nezdá, ale i za jednu minutu se dá stihnout spousta věcí. Tři si teď vyzkoušíme.“</p> <p>Rozdáme pracovní list (Příloha A) a předvedeme, jak budeme vyplňovat tabulku. „Já si myslím, že za jednu minutu udělám asi 20 dřepů, tady si to zapíšu.“ Děti si zapíší vlastní odhady, odstartujeme a během jedné minuty všichni dělají dřepy, v duchu si je počítají. Po uplynutí času si své skutečné výsledky zaznamenáme do tabulky.</p> <p>Druhou činností je opisování slov z tabule. Zapišeme odhady,</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

odstartujeme a opisujeme slova (děti si je zapisují do volných řádků pod tabulkou). Po uplynutí jedné minuty spočítáme opsaná slova, výsledek zaznamenáme do tabulky.

Poslední minutovou akcí bude rozesmívání spolužáků. Domluvíme si pravidla (můžeme chodit volně po třídě, můžeme vyprávět vtipy, dělat grimasy, nebudeme se lechtat apod.). Odstartujeme, po uplynutí jedné minuty opět запиšeme do tabulky, kolik spolužáků se nám podařilo rozesmát.

3. Zadání práce, plánování (15 min)

Rozdáme žákům tabulku (Příloha B) a představíme tři úkoly – Hodiny (Příloha C), Čtení (Příloha D) a Skládačka (Příloha E), které budou plnit během následující hodiny. Vysvětlíme také, že se stanou pány svého času a budou si moci sami rozplánovat čas na práci i přestávku. Na vše mají vyhrazeno 50 minut.

Nejprve zase předvedeme sami (modelujeme). „První úkol by mi mohl zabrat 10 minut (zapišu do tabulky), druhý bude delší, budu si muset přečíst text a odpovídat na otázky, možná si text budu muset přečíst dvakrát, raději si napíšu 20 minut. Stříhání mi asi nebude trvat dlouho, ale budu si muset dojít do kufříku pro lepidlo, dejme tomu 10 minut. Na práci mám tedy 40 minut, to mi zbývá ještě 10 minut. Ze svačiny už mám jenom kousek, na jídlo si tedy vyhradím 5 minut a 5 minut mi zbude na hraní.“

Žáci si sami plánují činnost, zapisují do tabulky, individuální pomáháme s rozpočítáním 50 minut.

Když mají všichni připraven svůj časový plán, napíšeme na tabuli čas, kdy se bude končit (teď + 50 minut).

Upozorníme, že záleží pouze na nich, v jakém pořadí budou jednotlivé úkoly vypracovávat. Možná dostanou po druhém úkolu hlad, tak se mohou nasvačit. Nebo si budou chtít před třetím úkolem odpočinout a půjdou si chvíli hrát ... vše záleží na nich, jsou pro tuto hodinu pány svého času. Úkoly ale plníme pečlivě.

V průběhu práce také mohou odcházet volně na WC dle potřeby. Ve volné chvíli si mohou vybrat některou z her, skládaček, které jsou ve třídě k dispozici, nebo si kreslit, ale tak aby ostatní nerušili při práci (tato pravidla je vhodné také napsat na tabuli, aby byla stále na očích).

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Samostatná práce žáků (50 min)

Děti pracují samostatně na zadaných úkolech, průběžně si zapisují čas, kdy jednotlivé činnosti zahájily a ukončily (je nutné viditelně umístit digitální hodiny nebo hodiny na monitoru počítače, z nichž mohou časový údaj zjistit).

Úkol č. 1 (příloha C) – žáci spojují hodiny s časovými údaji, žáci dokreslují ručičky hodinám podle zadaného časového údaje (jako podporu poskytneme dětem papírové hodiny).

Úkol 2 (příloha D) – žáci samostatně čtou dva krátké odstavce z publikace *Je na čase*, odpovídají na otázky, doplňují údaje do vět.

Úkol 3 (příloha E) – žáci vystřihají jednotlivé dílky skládačky, sestaví obrázek a nalepí do rámečku.

5. Závěrečná diskuse (15 min)

Po skončení padesátiminutového limitu pro práci žáci odevzdají své vypracované úkoly (ponechají si pouze tabulku s plánováním (příloha B), sedneme si do kroužku. Společně diskutujeme, jak se jim pracovalo, co jim šlo dobře, co jim dělalo potíže, jestli jim zbyl čas na hraní, jak si ho naplánovali. Vrátime se k textu o čase (úkol 2), ptáme se, zda se v něm dozvěděli něco nového, zda v něm byly informace, které už znali, jak odpověděli na obě otázky (jak si představují, že se lidé řídili podle přírody, napadají je ještě jiné způsoby, jak zjistit, kdy mám jít spát).

Pokud to děti samy nezmínily v úvodu hodiny, zeptáme se, jakým způsobem si plánují čas na domácí úkoly a hraní doma.

Doma (s pomocí rodičů) dopočítají, kolik minut jim jednotlivé činnosti skutečně zabraly, a zapíší do tabulky (předvedeme jak). Odpoví také na tři otázky k průběhu dnešního vyučování.

Seznam příloh

Příloha A – Pracovní list

Příloha B – Tabulka pro plánování

Příloha C – Úkol 1 (Hodiny)

Příloha D – Úkol 2 (Čtení)

Příloha E – Úkol 3 (Obrázek hodin + skládačka)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>http://www.rhythm.cz/userfiles/Image/vyrobky/CMG716NR11.JPG http://www.originalni-darek.info/plazmove-svitici-hodiny/ http://lide.uhk.cz/prf/ucitel/cachoja1/MATEJ/PROJEKTY/2004/Proj_sta.htm http://mkt372-cjl.blogspot.com/2010/10/clockcup.html http://www.istockphoto.com/stock-photo-7159744-black-and-white-clock.php</p> <p>Prázdné ciferníky upraveny podle: CSATOVÁ, Dagmar. L'heure. <i>Metodický portál : Digitální učební materiály</i> [online]. 21. 10. 2010, [cit. 2012-02-03]. Dostupný z WWW: http://dum.rvp.cz/materialy/l-heure.html. ISSN 1802-4785.</p>
<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Mgr. Markéta Pézlová ZŠ Vrané nad Vltavou U Školy 208, 252 46 Vrané nad Vltavou</p>
<p style="text-align: center;">Závěrečná sebereflexe učitele (následuje po odučení učební jednotky)</p>	
<p>Co se mi osvědčilo během vyučování (co fungovalo, mělo úspěch, z čeho jsem měl/a radost).</p>	<p>Vzájemné rozesmívání působilo dobře.</p> <p>Zadané úkoly zvládli všichni během max. 40 minut a zbylo jim tak 10 minut přestávky (volné chvílky). Většina žáků zvládla úkoly během 30 min.</p> <p>Potěšilo mě, že se všichni zodpovědně nejprve pustili do vypracování úkolů.</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.</p>	<p>Několik žáků špatně pochopilo zadání úkolu s dřepy – jakmile splnili svůj odhadovaný počet, přestali, ačkoliv minutový limit ještě neskončil. Stačilo je gestem a slovně upozornit, že mají pokračovat dál.</p> <p>Některé žáky bylo potřeba kontrolovat, zapomínali si zapisovat čas.</p>
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	<p>Jako rámec je, myslím, hodina použitelná víckrát a s různým zaměřením – stačí přizpůsobit úkoly pro samostatnou práci žáků.</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno: .....

Co dokážu za jednu minutu

za 1 minutu	MŮJ PLÁN	SKUTEČNOST
dřepey		
opsaná slova		
rozesmátí spolužáci		

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno: .....

Jak si naplánuji čas

	MŮJ PLÁN	ZAČÁTEK	KONEC	SKUTEČNOST
ÚKOL 1 Hodiny				
ÚKOL 2 Čtení a otázky				
ÚKOL 3 Skládačka				
WC, SVAČINA				
VOLNÁ CHVILKA				

1. Trval ti některý úkol déle, než jsi předpokládal?

.....

.....

.....

2. Zvládl jsi některý úkol rychleji, než jsi předpokládal?

.....

.....

.....

3. Zbyl ti dostatek času na volnou chvíli? Co jsi během volné chvíli dělal?

.....

.....

.....

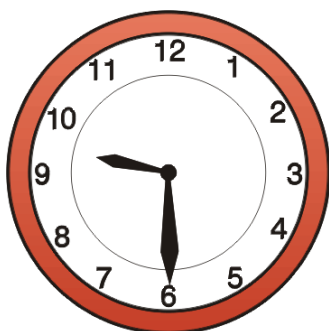

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno: .....

Úkol 1 – Hodiny

➤ Kolik je hodin ? Spoj obrázek s časovým údajem.

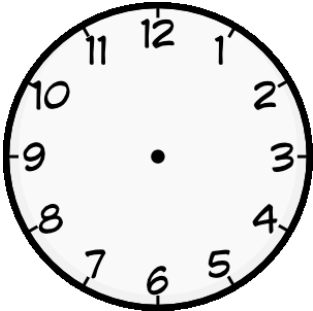
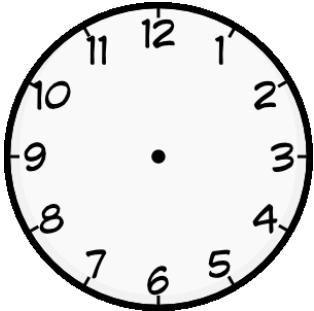
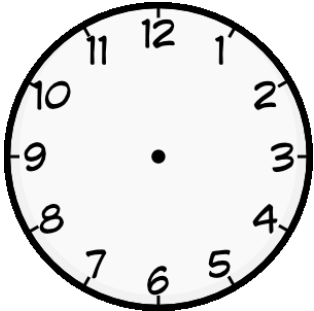
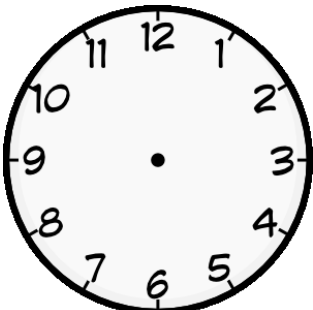
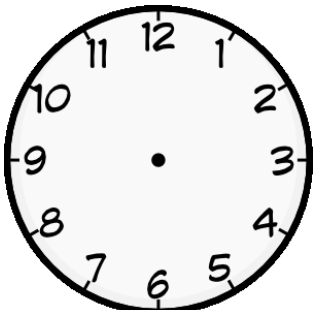
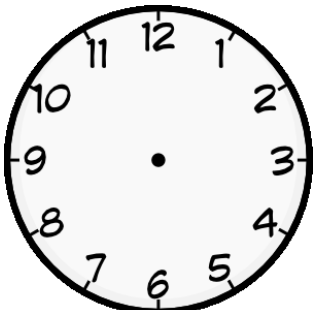
čtvrt na jednu	osm hodin	za sedm minut dvanáct	půl desáté	deset hodin a osm minut
----------------	-----------	-----------------------	------------	-------------------------

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

➤ Kolik je hodin ? Dokresli ručičky.

		
11 : 45	6 : 20	12 : 40
		
15 : 00	23 : 10	10 : 30

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno: .....

Úkol 2 – Čtení

Čas v přírodě

Lidé v dávných dobách neměli hodinky, řídili se podle přírody. Pravidelné střídání dne a noci jim pomáhalo určovat čas. Také jim pomáhalo střídání ročních období.

Hodiny, minuty, sekundy

Čas dělíme také na hodiny, minuty a sekundy. Den má 24 hodin. Hodina má 60 minut. Minuta má 60 sekund.

Hodinky jsou kapesní nebo náramkové. Některé hodiny mají na ciferníku římské číslice. V dnešní době máme i digitální hodinky a hodiny.

- Podle čeho se lidé dříve řídili, když neměli hodinky?

.....

.....

.....

- Podle čeho bys poznal, že máš jít spát, kdybys neměl hodinky?

.....

.....

.....

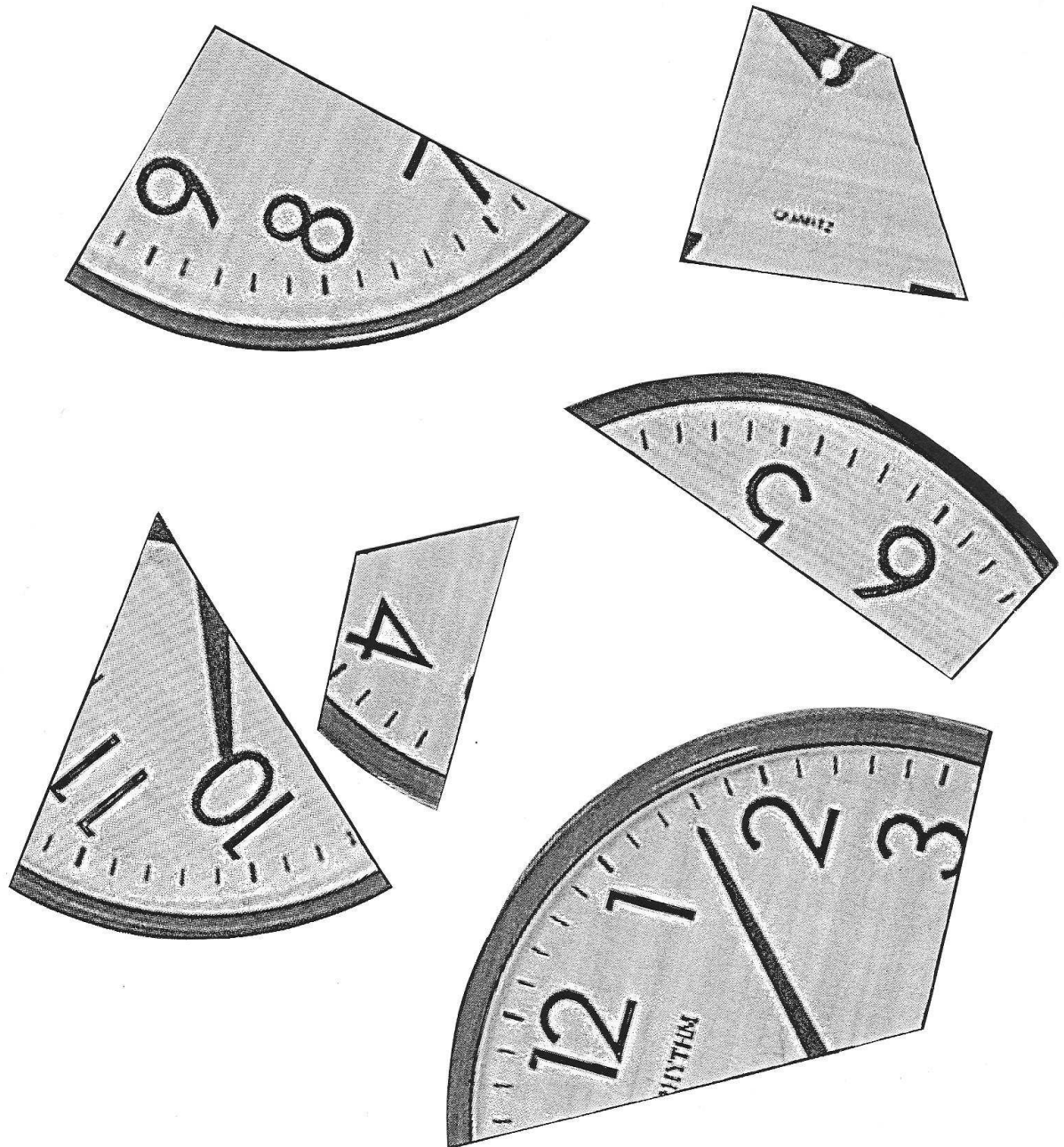
- Den má ..... hodin.
- Hodina má 60 .....
- Minuta má ..... sekund.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úkol 3 – Skládačka

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzor

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rámeček pro nalepení obrázku

